

ko te tino mea ia kai roto i au e tumanako ana ko te pooti meua e tu mai nei. Ko toku hiahia kia noho ano ko tenei Kawanatanga ki o ratou nohanga ka tino mohio ai tatau ki te tukitanga o a tatau wawata o nga ra i mahue ake nei. Na me pehea e tu ai tenei Kawanatanga hei shakarite i o tatou hiahia, mehemea ka kore tatau e ahua i nga pooti. Mehemea i pa tetahi mate ki a koe a era atu Kawanatanga kuaa hei haria mai e to gakau hei take mauhara, hei pouri ranei mo te gakau ki tenei Kawanatanga, epari me shakapiri koe ki te Kawanatanga, kia ahei ai koe ki te ata shakamarama ki tenei Kawanatanga i ta mate, me to pouri, a era e taetae te shakatikatika, epari mehemea ka tu koe hei hoariri mo tenei Kawanatanga a, ko wai hoki e tahuri atu ki te ata titiro i tou mate, mehemea ra e shai ana tatou ki te pai me te ora. E ki ana te tuhiuhi, kua e utua te kino ki te kino, epari utua te kino ki te pai; ko Ihwa te kipi o te pai, ko Hatana te kipi o te kino, ko waipiro tana tamaiti aroha nui. Na to hoa pononga iti a te iwi Maori.

ERUERA TE KAHU

Turakina.

23 Oketopa, 1911.

HE KARAKIA WHAKAU I RO HEREHERE.

NO te Ratapu te 8 o nga ra o tenei marama ka shakaukia e Pihopa Korobiri o Akarana etahi herchere tekau-ma-toru i roto i te share herchere i Akarana. He mea ano tenei e mahia ana i nga share herehere o Igaraui, epari katahi ano ki tenei te mea tuatahi ki Niu Tireni nei. He hanga atahua nga kupu tohutohu a te Pihopa ki ana tagata i roto i tana kauwhau he mea tango mai no te inoi o taua ra, "ara te tekau-ma-whitu o nga Ratapu i muri iho i to te Tokotoru—" E te Ariki kia haere i mua kia aru mai i muri tou kaha i a matou, meiga hoki matou kia mahi tou i nga mahi pai katoa." I tae mai ki tana karakia te nuiha o nga herehere, i tata ki te 200 ratou. Te mutunga o te karakia ka riyariga te Pihopa ki tenei ki tenei o nga mea i shakaukia, me te hou ano i ana kupu tohutohu ki a ratou kia u ai ratou ki te pupuri i nga oati kua outitia nei e ratou. Ko te timatanga o tenei shakaaro na tetahi taitamariki e shakatata ana te puta ki waho o te herehere. I tubi atu ki te minita tirotiro i a ratou i mea atu, ko tona hiahia kia shakaukia ia i mua o tona putanga ki waho. Katahi taua minita ka korero ki a ratou katoa,

i roto i tetahi o ana karakia, i te tikanga o te shakau. Te mutunga iho o tana korero ka homoi e etahi tekau-ma-rua o ratou ihoa mo te shakau. He roa te wa i ako ai ia i a ratou, a taka rawa mai nei te 8 o nga ra ka shakatutukitea o ratou hiahia. He hanga atahua rawa tenei tikanga a te Pihopa, he mea ano hoki hei shakaatu ki te iwi i te ahua o tona gakau. Ko ia ano te Pihopa i kaha nei ki te tohe kia shakaoragia a Tahī Kaka. He mahi pai rawa enei, he mahi hoki e shakaatu ana mai i te tikanga o te turanga o te Pihopa. He matua ia i roto i te Ariki mo te paui mo te pouaru, mo te tagata tika, mo te tagata hara.

WHAKAUTU II.

Ki te Etita o te Pipihurauroua.

TUHIA atu enei kupu hei pitopito korero. Tenei ahau kei te shakapai ki nga korero mo te turaki waipiro. Tena nui te shakamahi o te gakau ki nga korero o te *Pipi* o era marama kua taha ake ra, he tino pono hoki aua korero mo te mate i te kai nei i te waipiro. Toku shakapono i tupono mai ano etahi o aua mate ki toku tinana, na reira ka shakaestia e te gakau he kai tino kino rawa tenei ma te iwi Maori. Kotahi te aitia i tupono ki koei i nga ra o Hepetema. He ra makete kau i Kaitiaki. Ka kai waipiro tetahi kaumatua Maori ko Paratene Kercopa te ihoa, kua penihana, tino nui rawa tona haurangi, ka hoki ki te kaiya. Kihai i tae ka take ki te rori, mahue atu i te hoihoi. No tetahi ra iho ka kitea, maoria mai ana ki te kaiya. E rua wiki kihai i matau ki te tagata, ka mate—Na te waipiro.

Hoei ano,

NA HEMI KINGI.

Pamapurua, 18 10 11.

NGA HOKOHOKO O TE TOMINIANA.

HE tau ano tenei i piki ai te wariu o nga taonga i puta atu ki waho o te Tominiana, me nga mea ano hoki i ahu mai ki roto. Ihi katoa te wariu o nga taonga i puta atu i te Tominiana £21,543,000; ko o tera tau £21,491,809. Ko te nuiha o o tenei tau, £52,090. Ko te wariu o nga taonga i aru mai ki te Tominiana, no waho, £17,713,183. Te nuiha ake i to tera tau £2,359,604.